

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Χρυσοβαλάντη (Βάλια) Παπαναστασοπούλου

e-mail: valiaparanas@yahoo.gr

[Valia Papanastasopoulou | University Ecclesiastical Academy of Crete - Academia.edu](http://Valia.Papanastasopoulou | University Ecclesiastical Academy of Crete - Academia.edu)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- ✚ **1996** Πτυχίο Θεολογίας του τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. με βαθμό «λίαν καλώς» (08).
- ✚ **2000** Πτυχίο Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ με βαθμό «λίαν καλώς» (07,2). Τίτλος διπλωματικής εργασίας: «*Οι Ταφικοί περίβολοι των Μυκηνών*».
- ✚ **2001** Μεταπτυχιακός τίτλος του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., με ειδίκευση στην Παλαιά Διαθήκη και βαθμό «άριστα» (10). Τίτλος μεταπτυχιακής εργασίας «*Η Ιουδαϊκή κοινότητα της Ελεφαντίνης*».
- ✚ **2018** Διδάκτωρ Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ με ειδίκευση στην Παλαιά Διαθήκη. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: «*Ο θρησκευτικός συγκρητισμός στον βιβλικό Ισραήλ*» με βαθμό 10 (άριστα).
- ✚ **Οκτώβριος 2018 – Απρίλιος 2021** Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Τμήμα Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. Τίτλος της μεταδιδακτορικής έρευνας: «*Θυσίες παιδιών στον βιβλικό και εξωβιβλικό χώρο*».

ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ

- ✚ **Αγγλικά** (Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας ΥΠΠΕΘ) – Επίπεδο Γ2.
- ✚ **Γαλλικά** (Diplôme d' Études en Langue Française - DELF 1er Degré) – Επίπεδο B2.
- ✚ **Αραβικά** (Βεβαίωση Σπουδών Διδασκαλείου Ξένων Γλωσσών ΕΚΠΑ και Attestation de Présence Institut Bourguiba des Langues Vivantes (Τυνησία) - Επίπεδο B2 (Καλή γνώση).
- ✚ **Σύγχρονα εβραϊκά** (Βεβαιώσεις παρακολούθησης Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ - Επίπεδο Α2.
- ✚ **Γερμανικά** (Καλή γνώση σε επίπεδο κατανόησης βιβλιογραφίας)

- ✚ **Βιβλικά εβραϊκά** (Πολύ καλή γνώση, μαθήματα προπτυχιακού και μεταπτυχιακού κύκλου στη Θεολογική Σχολή ΑΠΘ).
- ✚ **Στοιχεία χεττιτικής γλώσσας (Πιστοποιητικό e-learning του ΕΚΠΑ)**

ΓΝΩΣΗ Η/Υ

- **Cambridge International Diploma in IT Skills Standard Level** (Vellum Global)

Επεξεργασία κειμένου (Microsoft Word 2010)

Υπολογιστικά φύλλα (Microsoft Excel 2010)

Υπηρεσίες διαδικτύου (MS Internet Explorer, Microsoft Outlook 2010)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- ✚ **08/1999 και 08/1998** Αρχαιολόγος στην πανεπιστημιακή ανασκαφή του νεολιθικού οικισμού του Δισπηλιού Καστοριάς (επίβλεψη του καθηγητή κ. Γ. Χουρμουζιάδη).
- ✚ **09/1999** Αρχαιολόγος στην πανεπιστημιακή ανασκαφή της Τούμπας Θεσσαλονίκης (επίβλεψη των καθηγητών κ. Στ. Ανδρέου και κ. Κ. Κωτσάκη).
- ✚ **09/2001** Αρχαιολόγος στην πανεπιστημιακή ανασκαφή των Παλιαμπέλων Κολινδρού (επίβλεψη του καθηγητή κ. Κ. Κωτσάκη).
- ✚ **10/2002 – 12/2002** Αρχαιολόγος στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ολύνθου Χαλκιδικής (ΙΣΤ΄ ΕΠΚΑ). Καταγραφή κεραμικής Ποσειδίου.
- ✚ **9/2003 – 6/2004** Εργασία στην Βιβλιοθήκη της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. στο Τμήμα Καταλογογράφησης και εξυπηρέτησης αναγνωστικού κοινού.
- ✚ **20/03/2006 – 29/12/2006** Αρχαιολόγος σε σωστική ανασκαφή στη θέση Λεπτοκαρνά –Βάλτος Πιερίας ως τομεάρχης (ΚΖ΄ ΕΠΚΑ Πιερίας).
- ✚ **13/08/2009** Διορισμός ως μόνιμη εκπαιδευτικός ΠΕ01 Θεολόγος του ΥΠΑΙΘ (ΔΔΕ Χίου) κατόπιν γραπτού διαγωνισμού ΑΣΕΠ.
- ✚ **09/2009-08/2017** Μόνιμη εκπαιδευτικός στο ΥΠΠΕΘ με τις ειδικότητες ΠΕ01 Θεολόγος και ΠΕ02 Φιλολόγος στη ΔΔΕ Χίου.
- ✚ **09/2009-08/2011** Δημόσια Κεντρική Ιστορική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής». Τμήμα Καταλογογράφησης (με απόσπαση).

- ✚ **31/10/2011** Αναγνώριση από το ΥΠΑΙΘΠΑ της β' ειδικότητας ΠΕ02 Φιλολόγος.
- ✚ **2016-2017** Υποδιευθύντρια στο Εσπερινό Γυμνάσιο – Λ.Τ. Χίου.
- ✚ **2016-2017** Διδασκαλία σε ενήλικες στα Προγράμματα Ψυχικής και Κοινωνικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο εκπαιδευτικό αντικείμενο Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διδακτική μεθοδολογία (μέσω πλατφόρμας τηλεεκπαίδευσης).
- ✚ **2017-2019** Μόνιμη Εκπαιδευτικός στο ΥΠΠΕΘ με οργανική θέση στο Γυμνάσιο Σιμόπουλου (ΔΔΕ Ηλείας). Απόσπαση στη ΔΔΕ Ανατ. Αττικής.
- ✚ **2019-08/2021** Αποσπασμένη εκπαιδευτικός στο Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ. Συνεπικουρία στη διδασκαλία μαθημάτων Παλαιάς Διαθήκης και Βιβλικής Αρχαιολογίας (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο) με τον καθ. Ι. Μούρτζιο (2 έτη).
- ✚ **09/2021-30/06/2022** Αποσπασμένη εκπαιδευτικός στην ΔΔΕ Α' Αθήνας.
- ✚ **06/07/2022- σήμερα** Μετάταξη σε θέση ΕΔΙΠ με ειδίκευση Βιβλική Θεολογία και Βιβλική Αρχαιολογία, Πατριαρχική Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης (ΠΑΕΑΚ)

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- ✚ **2019-2020** Συνεπικουρία με τον καθ. Ι. Μούρτζιο (Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.) στα παρακάτω μαθήματα:
 - Στο χειμερινό εξάμηνο:
 1. «Ερμηνεία Ιστορικών βιβλίων της Π. Διαθήκης από το κείμενο των Ο'»
 2. «Θεολογία της Παλαιάς Διαθήκης»
 3. Ιστορία του βιβλικού Ισραήλ (επιλεγόμενο)
 - Στο εαρινό εξάμηνο:
 1. «Ερμηνεία Προφητικών και Ποιητικών Βιβλίων της Π. Διαθήκης από το κείμενο των Ο'» (Δ' Εξάμηνο)
 2. Προϊστορία του βιβλικού Ισραήλ (επιλεγόμενο)
 - Μεταπτυχιακά σεμινάρια: Προφητεία και προφήτες στην αιχμαλωσιακή και μετααιχμαλωσιακή περίοδο (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο).
- ✚ **2020-2021** Συνεπικουρία με τον καθ. Ι. Μούρτζιο στα παρακάτω μαθήματα:
 - Στο χειμερινό εξάμηνο:
 1. «Ερμηνεία Ιστορικών βιβλίων της Π. Διαθήκης από το κείμενο των Ο'».

2. «Θεολογία της Παλαιάς Διαθήκης».
3. «Ο Ισραήλ και τα έθνη στο προφητικό μήνυμα» (επιλεγόμενο).
 - **Στο εαρινό εξάμηνο:**
1. «Ερμηνεία Προφητικών και Ποιητικών Βιβλίων της Π. Διαθήκης από το κείμενο των Ο'».
2. «Ο θεσμός της βασιλείας στον βιβλικό Ισραήλ» (επιλεγόμενο).
3. «Η σχέση του Θεού με το λαό Ισραήλ στην ιστορία» (επιλεγόμενο).
 - Μεταπτυχιακά σεμινάρια: Προφητεία στον βιβλικό Ισραήλ I (χειμερινό εξάμηνο) και Προφητεία στον βιβλικό Ισραήλ II (θερινό εξάμηνο).

📌 **2021-2022** Αυτοδύναμη διδασκαλία μαθημάτων στο Τμήμα Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α. μέσω ΕΛΚΕ.

1. Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης (Στ' Εξάμηνο)
2. Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης εκ του Πρωτοτύπου (Η' Εξάμηνο)

📌 **2022-** Αυτοδύναμη διδασκαλία ως ΕΔΙΠ Βιβλικής Θεολογίας και Βιβλικής Αρχαιολογίας στην ΠΑΕΑΚ των εξής μαθημάτων:

- **Χειμερινό εξάμηνο**
- 1. Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη- Βιβλική Αρχαιολογία (Υ)
- 2. Εισαγωγή στην Καινή Διαθήκη (Υ)
- 3. Χριστιανική Αρχαιολογία (Υ)
- 4. Η Αγία Γραφή στην Ορθόδοξη Λατρεία (Ε)
- 5. Ιστορία Χρόνων της Καινής Διαθήκης και Στοιχεία της Εβραϊκής Γλώσσας (Ε)
- 6. Θεολογική και Λειτουργική Ερμηνεία της Βυζαντινής Εικονογραφίας (Ε)
- 7. Πατριαρχείο Ιεροσολύμων: Ιστορία, Κοινωνία, Πολιτισμός (Ε)

ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

- 📌 **2000-2001** Παρακολούθηση μαθημάτων στην *Εν Αθήναις Αρχαιολογική Σχολή* κατά τη 12^η περίοδο με θέματα: «Ελληνορθόδοξα μνημεία της Παλαιστίνης» και «Οι Χετταίοι».

- ✚ **Ιούλιος 2003** Παρακολούθηση μαθημάτων αραβικής γλώσσας (Β' επίπεδο). *Bourghiba School des Langues Vivantes*, Τυνησία με υποτροφία του Υπουργείου Εξωτερικών της Τυνησίας. Απόκτηση βεβαίωσης.
- ✚ **2010-11** Παρακολούθηση μαθημάτων μέσω προγράμματος e-learning στη θεματική ενότητα *Prehistoric Religion* από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Εκπόνηση εργασιών και απόκτηση βεβαίωσης.
- ✚ **2017-2018** Παρακολούθηση μαθημάτων χεττιτικής γλώσσας μέσω του προγράμματος e-learning του ΕΚΠΑ. Απόκτηση πιστοποιητικού.
- ✚ **2019** Παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο “Biblical Archaeology: The Archaeology of Ancient Israel and Judah” μέσω του προγράμματος e-learning του Πανεπιστημίου Bar-Ilan, Ισραήλ. Απόκτηση πιστοποιητικού.
- ✚ **2019-2020** Παρακολούθηση μαθημάτων μέσω του προγράμματος e-learning του ΕΚΠΑ με θέμα «Αρχαίοι Πολιτισμοί της Εγγύς Ανατολής». Απόκτηση πιστοποιητικού.
- ✚ **2020** Παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο “The Bible in the Light of Ancient Near East” μέσω του προγράμματος e-learning του Πανεπιστημίου Bar-Ilan, Ισραήλ. Απόκτηση πιστοποιητικού.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

- ✚ **27 -29 Σεπτεμβρίου 1994** Παρακολούθηση ΙΓ' Διεθνούς Συνεδρίου Πατερικής Θεολογίας, Αθήνα.
- ✚ **09/1997** Παρακολούθηση Θ' Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Βιβλικών Σπουδών, Ιερισσός Χαλκιδικής.
- ✚ **03/03/2000** Παρακολούθηση 3^{ης} Ημερίδας Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας στην Ελληνική Εταιρεία (Αθήνα) με θέμα «Η Περιβαλλοντική Αρχαιολογία στην Ελλάδα: Ανασκαφική Έρευνα, Μεθοδολογία και Προοπτικές για τον 21ο Αιώνα».
- ✚ **24/9/2002-29/9/2002** 8th Annual meeting of the European Association of Archaeologists, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Συμμετοχή στην οργάνωση και εξυπηρέτηση συνέδρων.
- ✚ **08-11/08/2011** International Meeting of European Association of Biblical Studies, Θεσσαλονίκη. Ομιλία με θέμα: “*The Jewish temple of Elephantine in Egypt: The*

Social and Religious Life of the Jewish Community around the Temple of Yahu”.

- ✚ **16/10/2011** Ημερίδα με θέμα: «Εβραϊκοί τόποι Θεσσαλονίκης». 4ο βραβείο-έπαινος συγγραφής εργασίας με θέμα: *«Το εβραϊκό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης».*
- ✚ **11/12/2013** Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου (10-11 Δεκεμβρίου 2013) με θέμα: «Λαϊκή θρησκεία και τελετουργία στην ανατολική Μεσόγειο από την 3^η χιλιετία π.Χ. έως και τον 5^ο αι. μ.Χ. Ομιλία με τίτλο: *«Popular Religion in ancient Judah during the 8th and 7th centuries B.C. The case of the female pillar figurines».*
- ✚ **13/12/2013** Ομιλία στο Σύλλογο των Φίλων Ιστορικού Αρχείου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με θέμα: *«Η εβραϊκή κοινότητα της Χίου: από τους ρωμαϊκούς χρόνους έως και το τέλος της Τουρκοκρατίας (14 π.Χ.-1912)».*
- ✚ **27-31/05/2015** Διεθνές Συνέδριο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου με θέμα «Η Προϊστορία της Αθήνας και της Αττικής». Συμμετοχή με poster υπό τον τίτλο: *«Η κατάθεση ειδωλίων σε μυκηναϊκούς τάφους της Αττικής. Μία όψη της ιδεολογίας του θανάτου».*
- ✚ **25/03/2016** Εισήγηση στο 2^ο Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών Προϊστορικής Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ με τίτλο *«Η Δραστηριότητα των Αιγαίων Εμπόρων στην Περιοχή της Συρίας – Παλαιστίνης κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού (14^{ος} – 13^{ος} αι. π.Χ.)».*
- ✚ **25/05/2017** Εισήγηση στο 3^ο Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών Προϊστορικής Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ με τίτλο *«Υλικός πολιτισμός και γνωσιακές λειτουργίες κατά την Πρώιμη Προϊστορία».* Θέμα της εισήγησης: *«Η διαχείριση της μνήμης και του θανάτου στις ταφικές πρακτικές των Νατουφίων».*
- ✚ **20/01/2019** Εισήγηση στην 3^η συνάντηση του BIBLICUM, Βιβλικό Μουσείο, Θεολογική Σχολή ΑΠΘ με τίτλο *«Όταν τα δέντρα μιλούν». Η ιστορία του Ιωάθαμ (Κρ. 9,8-15) μέσα στο περιβάλλον της Εγγύς Ανατολής. Από το μύθο στην παραβολή».*
- ✚ **11-12/12/2020** Παρακολούθηση συνεδρίου της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας με τίτλο *«Η Βιβλική Θεώρηση της Αρρώστιας και του Πόνου».*
- ✚ **12-14/05/2021** Εισήγηση στο Β΄ Διεπιστημονικό Συνέδριο ΑΕΕΑ με τίτλο *«Ιερατείο και τοπικά ιερά στον αρχαίο Ισραήλ. Βιβλικές μαρτυρίες και αρχαιολογικά δεδομένα».*

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. *Η Ιουδαϊκή κοινότητα της Ελεφαντίνης*, εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2001.
2. *Βιβλικός Συγκρητισμός και Αρχαιολογικές Μαρτυρίες στην εποχή του Σιδήρου (1200-587 π.Χ.)*, Ostracon Publishing, Θεσσαλονίκη 2020.
3. *Οι θυσίες των παιδιών στον βιβλικό Ισραήλ, την Εγγύς Ανατολή και τη Μεσόγειο. Θεολογική και Αρχαιολογική Μελέτη*, εκδόσεις Ostracon Publishing, Θεσσαλονίκη 2022.

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΤΟΜΟΙ

4. «Ιεριχώ: η αρχαιότερη πόλη του κόσμου», *CORPUS* 66 (Δεκέμβριος 2004), σσ. 28-41.
5. «Ουρ. Η πόλη των Χαλδαιών», *CORPUS* 70 (Απρίλιος 2005), σσ. 18-27.
6. «Εμείς και τα Μουσεία», *Το Πρώτο Σκαλί* 2 (Μάιος 2006), σσ. 32-33.
7. «Πέλλα: Η πρωτεύουσα των Μακεδόνων βασιλέων», *Φωτόδεντρο* 1 (Απρίλιος 2007), σ. 23.
8. (σε συνεργασία με Β. Παππά), «Σύζευξη της ελληνικής και χριστιανικής παιδείας όπως διαφαίνεται μέσα από το έργο του Μ. Βασιλείου «Προς τους νέους, όπως αν εξ Ελληνικών ωφελούντο λόγων», *Γρηγόριος ο Παλαμάς* 825 (2008), σσ. 765-779.
9. «Το νέο Μουσείο της Ακρόπολης», *Crescendo* 1 (Ιανουάριος 2010), σσ. 41-45.
10. «Το εβραϊκό νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης. Ένας τόπος μνήμης και περισυλλογής», 2011 στο <http://www.jct.gr/Papanastosopoulou.pdf> (ιστοσελίδα Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης).
11. «Γεώργιος Χαλκιάς-Στραβελάκης (Mustapha Khasnadar) (مصطفى خزندار). Ένας Χιώτης βεζίρης της Τύνιδας (1817-1878)», στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (2012)
<http://www.archaiologia.gr/blog/publishig/%CE%B3%CE%B5%CF%89%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%83-%CF%87%CE%B1%CE%BB%CE%BA%CE%B9%CE%B1%CF%83-%E2%80%93>

[%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B2%CE%B5%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CE%B7%CF%83-mustapha-khasnadar/](http://www.archaiologia.gr/blog/publishig/%CF%83%CF%84%CF%81%CE%B1%CE%B2%CE%B5%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CE%B7%CF%83-mustapha-khasnadar/)

12. «Σπηλαιολογία. Η συμβολή της στην Προϊστορική Αρχαιολογία», 22.08.2012, στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* <http://www.archaiologia.gr/blog/publishig/%CF%83%CF%80%CE%B7%CE%BB%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%B1/>
13. «Αρχαιολογία και 21ος αιώνας», 22.08.2012 στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* <http://www.archaiologia.gr/blog/publishig/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-21%CE%BF%CF%82-%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BD%CE%B1%CF%83/>
14. «Η περιπέτεια της χαμένης Ατλαντίδας. Από τον Πλάτωνα μέχρι την εποχή μας», *Περιοδικό Fractal*, τεύχος 3, Αύγουστος 2014, <http://fractalart.gr/i-peripetia-tis-chamenis-atlantidas-a/>.
15. «Έζησε 5 χρόνια, 2 μήνες, 6 μέρες και 6 ώρες». Η επιτύμβια στήλη ενός μικρού δούλου της ρωμαϊκής εποχής», *Περιοδικό Fractal*, τεύχος 5, Οκτώβριος 2014, <http://fractalart.gr/ezise-5-chronia-2-mines-6-meres-ke-6-ores-i-epitimvia-stili-enos-mikrou-doulou-tis-romaikis-epochis/>.
16. «Βασίλειος Τζαφέρης (1936-2014). Πρώην Διευθυντής της Αρχής Αρχαιοτήτων του Ισραήλ», *Περιοδικό amen*, 04/01/2015, <http://www.amen.gr/article20256>.
17. Ο Μ. Αλέξανδρος στις αφηγήσεις του Κορανίου: Ο μυστηριώδης Dhu al-Qarnayn (=Ντου αλ-Καρνάϊν), *Περιοδικό Fractal*, τεύχος 8, Ιανουάριος 2015, <http://fractalart.gr/megas-alexandros/>.
18. «Η αρχαιολογία της καταστροφής. Το φαινόμενο της damnatio memoriae στην αρχαία Μεσοποταμία και το σύγχρονο Ιράκ», *Περιοδικό Fractal*, τεύχος 10, Απρίλιος 2015, <http://fractalart.gr/valia-papanastasopoulou-damnatio-memoriae/>.
19. «Η εβραϊκή κοινότητα της Χίου: από τους ρωμαϊκούς χρόνους έως και το τέλος της Τουρκοκρατίας (14 π.Χ.-1912)», *Περιοδικό Αρχαιολογία και Τέχνες*, <https://www.archaiologia.gr/blog/2016/05/30/η-ιουδαϊκή-κοινότητα-της-χίου/>.

20. «Η Δραστηριότητα των Αιγαίων Εμπόρων στην Περιοχή της Συρίας – Παλαιστίνης κατά την Ύστερη Εποχή του Χαλκού (14^{ος} – 13^{ος} αι. π.Χ.)», στο *Ανασκαφή* (18/07/2017), <http://anaskafi.blogspot.gr/2017/07/14-13.html>.
21. “*Popular Religion in ancient Judah during the 8th and 7th centuries B.C. The case of the female pillar figurines*” στο G. Vavouranakis, K. Kopanias and C. Kanellou (eds.), *Popular Religion and Ritual in prehistoric and ancient Greece and the eastern Mediterranean*, Archaeopress, Oxford 2018, σσ. 105-111.
22. (σε συνεργασία με Χ. Ιωαννίδου) «Τα λόγια του Ιησού ενώπιον του Μ. Συνεδρίου σε Ματθαίο (26, 59-68) και Λουκά (22, 63-71)», περιοδικό *Πεμπτουσία* (24/04/2019), [Τα λόγια του Ιησού ενώπιον του Μ. Συνεδρίου σε Ματθαίο \(26, 59-68\) και Λουκά \(22, 63-71\) | Πεμπτουσία \(pemptousia.gr\)](#)
23. «Μία επιγραφή – δείγμα της εβραϊκής παρουσίας στη Χίο», *Αρχαιολογία και Τέχνες* 129 (Απρίλιος 2019), σσ. 114-119.
24. «Όταν τα δέντρα μιλούν». Η ιστορία του Ιωάθαμ (Κρ. 9,8-15) μέσα στο περιβάλλον της Εγγύς Ανατολής. Από το μύθο στην παραβολή», *Θεολογικά Δρώμενα* (5/02/2020), [Χρυσοβαλάντη Παπαναστασοπούλου, «Όταν τα δέντρα μιλούν». Η ιστορία του Ιωάθαμ \(Κρ. 9,8-15\) μέσα στο περιβάλλον της Εγγύς Ανατολής. Από το μύθο στην παραβολή | ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ \(auth.gr\)](#)
25. «Θυσίες παιδιών στον βιβλικό Ισραήλ», *Παύλειος Λόγος, περιοδικό Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας, τεύχος Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021 (υπό δημοσίευση)*.
26. «Ιερατείο και τοπικά ιερά στον αρχαίο Ισραήλ. Βιβλικές μαρτυρίες και αρχαιολογικά δεδομένα», στα *Πρακτικά του Β' Διεπιστημονικού Συνεδρίου ΑΕΕΑ με τίτλο Ιερωσύνη, Εθνεγερσία, σύγχρονη ζωή*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 2022.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- 📚 2014-2015 «Οι γραφές στο Προϊστορικό Αιγαίο. Όταν οι μαθητές δημιουργούν...». Στο πλαίσιο του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας στην Α' τάξη του Λιβανείου Γυμνασίου Καρδαμύλων, οι μαθητές

δημιούργησαν αντίγραφα πινακίδων με προϊστορική γραφή της εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο πάνω σε πηλό.

- ✚ **2014-2015 «Μαθητικές δραστηριότητες και το ελληνικό θέατρο σκιών».** Οι μαθητές της Β΄ τάξης του Λιβανείου Γυμνασίου Καρδαμύλων στο πλαίσιο του μαθήματος των Νέων Ελληνικών Κειμένων κατασκεύασαν δεκαπέντε έγχρωμες θεατρικές φιγούρες, οι οποίες είναι οι πιο χαρακτηριστικές στο ελληνικό Θέατρο Σκιών.
- ✚ **2014 – 2015 «Μία άλλη Ελένη».** Δημιουργία ραπ τραγουδιού από μαθητή της Γ΄ τάξης του Λιβανείου Γυμνασίου Καρδαμύλων στο πλαίσιο του μαθήματος της τραγωδίας του Ευριπίδη, *Ελένη*.
- ✚ **2014 – 2015 Δημιουργία ξύλινης φωλιάς πουλιών.** Συμμετοχή της Β΄ τάξης του Λιβανείου Γυμνασίου Καρδαμύλων στον 18^ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Κατασκευής Ξύλινης Φωλιάς, όπου έλαβε έπαινο.

ΜΕΛΟΣ

- American Society of Overseas Research (ASOR)
- Aegeus: Εταιρεία Προϊστορικής Αρχαιολογίας
- European Association of Biblical Studies
- Πανελλήνιος Θεολογικός Σύνδεσμος «ΚΑΙΡΟΣ»
- Φίλοι του Ιστορικού Αρχείου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας
- Society of Biblical Litterature (SBL)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ – ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ -ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- ✚ «Πολύ σημαντική η ανακάλυψη της σπηλιάς που φιλοξενούσε Χειρόγραφα της Νεκράς Θάλασσας», συνέντευξη στην Ελένη Μάρκου (ΑΠΕ-ΜΠΕ) στις 10/02/2017) <http://www.amna.gr/articlep/142257/%C2%ABPolu-simantiki-i-anakalupsi-tis-spilias-pou-filoxenouse-Cheirografa-tis-Nekras-Thalassas%C2%BB->
- ✚ Συμμετοχή ως καλεσμένη σε εκπομπές του Ραδιοφωνικού σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδος για βιβλικά και αρχαιολογικά θέματα.

🚩 Συνεργάτης του περιοδικού *Ανασκαφή* για θέματα Βιβλικής Αρχαιολογίας.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Βιβλική θεολογία και ερμηνεία των βιβλικών κειμένων, αρχαιολογία της Παλαιστίνης (Βιβλική Αρχαιολογία) και της Εγγύς Ανατολής, αρχαιολογία της εποχής του Χαλκού στο Αιγαίο, μεθοδολογία και τεχνικές της αρχαιολογικής έρευνας, ταφικές πρακτικές και έθιμα, προϊστορική ειδωλοπλαστική, ζητήματα θρησκευτικού συγκρητισμού στον χώρο της Συροπαλαιστίνης την εποχή του Σιδήρου.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. Η Ιουδαϊκή κοινότητα της Ελεφαντίνης, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2001

Παζάρσκη Ι. Μαρία, *Η ελληνιστική επιρροή στη σκέψη του Εκκλησιαστή*, διδακτορική διατριβή στη Θεολογική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2006.

Πύλη Ελένη, *Το Πάσχα και τα Άζυμα στο Αρχαίο Ισραήλ*, μεταπτυχιακή εργασία στη Θεολογική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2009.

Γαλάνης Τιμολέων, *Το ανεικόνιστο του Θεού και τα είδωλα*, διδακτορική διατριβή στη Θεολογική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2015.

π. Χαρίτων (Σταμάτιος) Μιχαήλ, *Η Αλεξάνδρεια ως χώρος συνάντησης του ιουδαϊσμού και του ελληνισμού*, μεταπτυχιακή εργασία στη Θεολογική Σχολή ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2020.

2. (σε συνεργασία με Β. Παππά), «Σύζευξη της ελληνικής και χριστιανικής παιδείας όπως διαφαίνεται μέσα από το έργο του Μ. Βασιλείου «Προς τους νέους, όπως αν εξ Ελληνικών ωφελούντο λόγων», *Γρηγόριος ο Παλαμάς 825 (2008)*, σσ. 765-779.

Πεκτεσίδου Όλγα, *Οι εννέα λόγοι του Μεγάλου Βασιλείου στην Εξαήμερο: ανάλυση – παιδαγωγική προσέγγιση*, μεταπτυχιακή εργασία στην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας, Φλώρινα 2015.

3. «Γεώργιος Χαλκιάς-Στραβελάκης (Mustapha Khasnadar) (مصطفى خزندار). Ένας Χιώτης βεζίρης της Τύνιδας (1817-1878)», στο *Αρχαιολογία και Τέχνες* (2012)

Καραβόλου Ειρήνη, *Συμβίωση Ελλήνων και Οθωμανών στη Χίο πριν από το 1822. Η τύχη των αιχμαλώτων και η εικόνα των Οθωμανών Τούρκων ως «Άλλων» στις αφηγήσεις της Καταστροφής και σε άλλες πηγές του 19^{ου} αιώνα*, διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2019.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Δρ. Ζέτα Ξεκαλάκη, περιοδικό Αρχαιολογία και Τέχνες: Βιβλιοκρισία για τη μονογραφία Χ.Ι. Παπαναστασοπούλου: «Βιβλικός Συγκρητισμός και Αρχαιολογικές Μαρτυρίες στην Εποχή του Σιδήρου», [Χ. Ι. Παπαναστασοπούλου, Βιβλικός Συγκρητισμός και Αρχαιολογία \(archaiologia.gr\)](#)